

Provtagningsanvisning Hemoglobin i faeces, F-Hb - Instruktion - Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning Hemoglobin i faeces, F-Hb	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälsa- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KKTm Gävle	Dokumentansvarig: Kvalitetsledare Laboratoriemedicin	Beslutsinstans: Vårdenhetschef KKTm Gävle
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

Hemoglobin i faeces, F-Hb

Remiss	<p>För analys vid laboratorium sker beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Mage, tarm. Alt. hittas via sökfunktionen.</p> <p>Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 1 Bassortiment, Laboriemedicin Region Gävleborg).</p> <p>Tre på varandra följande prov, tagna olika dagar, krävs för säker diagnostik. OBS! En remiss per prov.</p> <p>Remiss behövs inte vid lokal analys.</p>
Provtagning	<p>Ta avföring på ett toalettpapper eller i ett rent engångskärl.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ta ej prov från synligt blod i avföringen. - Patienter bör ej testa sig under pågående menstruation, blödande hemorrojder eller blod i urinen. <p>Öppna burken som innehåller buffert (vätska) och ta ur provtagningspinnen.</p> <p>Rotera pinnen på olika ställen i avföringen så att fårorna i änden av pinnen fylls.</p> <p>Avlägsna vid behov överskott av avföring genom att torka av pinnen med toalettpapper.</p> <p>Mängden avföringsprov är tillräcklig när båda fårorna i pinnens ände är fyllda.</p> <p>En större mängd prov försvårar testets utförande.</p> <p>För tillbaka provtagningspinnen i burken och skruva fast locket. Skaka därefter burken tills avföringen helt blandats med bufferten.</p>
Förvaring/transport	<p>Provet hållbart en vecka i kyl.</p>
Analyserande laboratorium	<p>Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle, Hudiksvall, Bollnäs, Söderhamn och Ljusdal.</p> <p>Analys kan också utföras på lokalt.</p>

Referensintervall	Ej påvisbart
Svarstid/analystid	Analys på lab utförs dagligen. Lokal analys tar ca 10 minuter.
Ackrediterad	Nej
Indikation	För påvisande av blod i avföringen vid misstänkt tarmlödning.
Interferenser	Felaktigt blandat prov vid analysering kan ge falskt negativt resultat. Stickorna får inte utsättas för fukt. För mycket faeces i provtagningsburken
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas.
Patientinformation	Information till patient om provtagning av blod i avföring (09-45509) För patientinformation på andra språk, se Dokument och material på www.aidian.se/in-vitro-diagnostik/actim/actim-fecal-blood
Kommentarer/övrig upplysning	Ej tillämpligt
Medicinsk bakgrund/tolkning	Obs! Negativt prov utesluter inte blödning. Normalt förloras med avföringen 1–2 mL blod från magtarmkanalen per dygn. Förlusterna ökar vid gastrit, magsår, kärlmissbildningar, blödningar och tumörer i magtarmkanalen. Metoden har låg känslighet för blödningar från övre magtarmkanalen eftersom hemoglobin från blödning hinner brytas ner under tarmpassagen. Metoden har däremot hög känslighet och specificitet för humant hemoglobin från blödningar från tjocktarmen, och är användbar för upptäckt och uppföljning av coloncancer. Läkemedelsbehandling som NSAID och waran ger på grund av ökad blödningsbenägenhet ökad förekomst av F-Hb.

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid behov av kommunikering om ändringar i dokumentet utses relevanta kvalitetssamordnare som extra uppföljare på dokumentet. Dessa ansvarar sedan för att ändringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet har tagits fram i samarbete med Laboratoriemedicins PNA-team samt granskats av PNA-samordnare, metodansvarig samt medicinskt ansvarig.

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2026-04-16	1	Nytt dokument anpassat utifrån uppdaterad dokumentstyrning, ersätter dok 09-71254. Lagt till att analys även kan ske lokalt.